

וישלח

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 711 במדרשת "ברינה יקצורו", מיסודו של מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, השבוע יתקיים השיעור ביום ד' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 977999777, סיסמת כניסה: 777.

עלון מס' 600 שנה י"ג העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל י"א כסלו תשפ"ג

וישלח - תוכן ענייני הפרשה

999 תפ"ח

- א. יעקב מתכוון לפגישה עם עֵשָׂו, ע"י דורון, תפילה, ומלחמה.
- ב. יעקב מעביר את בני משפחתו ורכושו בנהר יַבֵּק.
- ג. יעקב נאבק עם מלאך (שרו של עֵשָׂו) ומנצח, המלאך מבשרו שְׁיִקְרָא בשם "ישראל", וְתִקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב ואיסור אכילת גיד הנשה (לב ד-ג).
- ד. יעקב נפגש עם עֵשָׂו, ואח"כ עֵשָׂו שב לארץ אדום ויעקב מגיע לשכם, קונה שדה, ומציב מזבח לה' (ג).
- ה. מעשה שכם עם דינה בת יעקב (ד).
- ו. קורות יעקב מיציאתו משכם עד בואו לאביו בחברון (לה):
 - א. בני יעקב נטהרו ממלחמת שכם, ובבית אל בנה מזבח.
 - ב. מות דבורה מינקת רבקה (ובזה נרמזת פטירת רבקה).
 - ג. ה' קורא ליעקב בשם "ישראל" ומבטיח לו את א"י.
 - ד. פטירת רחל בעת לידת בנימין וקבורתה בדרך לבית לחם.
 - ה. חטאו של ראובן, וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עֶשְׂרִי.
 - ו. פטירתו של יצחק אביו וקבורתו במערת המכפלה.
- ז. תולדות עֵשָׂו ומשפחתו, רשימת נשיאי ארץ אדום ומלכיה ושל משפחת שְׁעִיר (פרק לו).

"וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִיטָה" (לב, ט)

וברש"י: על כורחו, כי אלחם עימו. התקין עצמו לשלושה דברים - לדורון, לתפילה ולמלחמה. בבית שמש מתגורר יהודי תלמיד חכם שעלה לארץ מארגנטינה. לפני שנים חוקקו בארגנטינה חוק גיוס חובה לצבא. כל אזרח חייב להתייצב ולעבור את כל המבדקים כדי לבדוק את מידת כשירותו לשירות צבאי. מי שקיבל צו גיוס ואינו מתייצב - צפוי לעונשים כבדים. אין דין ואין צדק, הכול תלוי במצב רוחו של המפקד... את היהודי הזה זימנו להתייצב בשעה שש בבוקר. זו היתה שעת בוקר מוקדמת מאוד. הנץ החמה היה בשעה שמונה בבוקר. מה יעשה? מצד אחד הוא צריך להתפלל תפילת שחרית בזמן, ומצד שני - אם יאחר להתייצבות הוא עלול להיענש... אמר בליבו: 'בורא עולם הוא המנהל של העולם, אני מחוייב רק לו. אני אתפלל שחרית בזמן ואתפלל גם שלא יאונה לי כל רע על שאאחר להתייצבות, ולה' הישועה'. הוא התחיל להתפלל בשעה 7:30 כדי שיגיע להנץ החמה בשעה 8:00, ובשעה 8:30 סיים את התפילה. לאחר מכן הסיעו אביו במהירות למקום ההתייצבות. כל הדרך רעד ליבו מפחד מפני הבלתי נודע... כשהגיע למקום ההתייצבות הוא רואה לפניו תור ארוך המשתרך לאורך עשרות מטרים. התברר לו שקרתה תקלה בלתי צפויה והכול התעכב. הוא נעמד בסוף התור, זמן קצר לאחר מכן הגיע המפקד. הוא ראה את התור הארוך וצעק: "אי אפשר לעבוד ככה!" המפקד הציב חייל בראש התור וחייל נוסף בסוף התור והורה להם לתת לכולם את האישורים ולשחרר אותם לשלום... אמר היהודי: "אם לא הייתי מתפלל ומגיע להתייצבות בזמן, הייתי תקוע באמצע התור ומחכה שעות ארוכות לקבל את האישור. בזכות שלא ויתרתי על תפילה בזמנה באתי אחרון ויצאתי ראשון, וברוך ה' הכול עבר בשלום".

בחלק הראשון והמרכזי בפרשתנו מתארת התורה את ההכנה למפגש הטעון בין יעקב אבינו לעשו, ואת המפגש עצמו. וכתוב בפרשה (לב, ט): "וַיֵּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחְנֶה הָאֶחָת וְהָפְהוּ וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִיטָה". וברש"י: "וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִיטָה" - על כורחו, כי אלחם עימו. התקין עצמו לשלושה דברים לדורון, לתפילה ולמלחמה. לדורון - להלן (פסוק כב): וְתַעֲבֹר הַמַּחְנֶה עַל פְּנֵי. לתפילה (פסוק ז): אֶלְקֵי אָבִי אַבְרָהָם. למלחמה: וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִיטָה".

יעקב אבינו התכוון למפגשו עם עֵשָׂו בשלושה דרכים: דורון, תפילה ומלחמה, ואומר החיד"א כי כך היא הדרך גם במלחמתנו עם היצר הרע. יש להכין כנגדו את שלושת 'כלי הנשק' הללו: דורון, תפילה ומלחמה.

כלי הנשק הראשון כנגד היצר הרע הוא דורון - צדקה! יעקב אבינו אומר (פסוק יא): "קִטְנֹתַי מִכָּל הַחֲסָדִים". אומר "תנא דבי אליהו זוטא": "קִטְנֹתַי" - נתקטנו נכסיי, כי נתתי מכספי לצדקה, ובזכות הצדקה תושיע אותי.

רבי חיים פלאג'י זצ"ל מספר בספרו "עמודי חיים": הגאון **רבי שלמה עדני**, בעל ה"מלאכת שלמה" על המשניות, ברח מתימן והגיע לטורקיה. במשך תקופה עבד כמשרת בביתו של העשיר הגדול **רבי יצחק פרחי**. הגביר פרחי תמך במשרת הנאמן ומימן את כל צרכיו, ורבי שלמה עדני רצה להכיר לו טובה. הוא ידע שהגביר איננו תלמיד חכם גדול, ולכן ישב וכתב עבורו פירוש מיוחד על כל שישה סדרי משנה, כדי להקל עליו את הלימוד.

אהבת התורה של רבי יצחק פרחי היתה מיוחדת במינה. תמיד על כך העובדה שכאשר ראה שעסקיו בסכנה והוא עומד לפני פשיטת רגל, הדבר הראשון שעשה היה להפריש סכום נכבד של מטבעות זהב ולהניחם בצד, כדי שאם יפסיד את כספו חלילה, לפחות יישאר לו סכום שיהיה בו כדי להחזיק תלמיד חכם למשך שנתיים.

אומר רבי חיים פלאג'י: ראה הקב"ה את מסירות נפשו לצדקה ולהחזקת התורה, עד כדי כך שבזמן שהוא עומד להפסיד את כל ממונו הוא מקצה אותו לצדקה, ובזכות זו השאיר לו את עושרו הרב ואף הרחיב את גבולו מאוד. רבי יצחק פרחי זכה לאריכות ימים ושנים בעושר מופלג.

כלי הנשק השני כנגד היצר הרע הוא תפילה!

ואיזו תפילה? תפילה לה' שיצילנו מהיצר הרע ויטע בנו לב טהור לעבודתו, ואלמלא הקב"ה עוזר לנו אין סיכוי לנצח את היצר, הרי נאמר עליו שהוא 'מלך כסיל וזקן' (קהלת ד, יג), ולכן אנו מתפללים בכל יום: "יהי רצון שתצילני היום ובכל יום... מיצר הרע ובתפילת שמונה עשרה מבקשים: "השיבנו אבינו לתורתך וקרבתנו מלכנו לעבודתך".

כלי הנשק השלישי כנגד היצר הרע הוא מלחמה!

פעמים רבות אדם מקיים את המצוות בלי חשק. אדם קם מאוחר, עייף, מתנהל בכבודות ובעצלתיים. יש לו שיעור תורה, אין לו חשק ללכת. הוא אומר לעצמו: 'בכל מקרה אני מאחר לשיעור, כבר אין טעם להגיע'... או 'אני עייף ולא אוכל להתרכז ולהקשיב לשיעור, חבל להגיע'...

אומר החיד"א: כאן טמונה הנפילה הגדולה! מול היצר הרע צריכים להילחם. לעולם אל תאמר: "הפסדתי" ו"אין סיכוי". בכל מקרה, בכל מצב, אסור להפסיק ולהרפות מהמלחמה כנגד היצר. **אם תשאיר את החזית רגע אחד בלי מלחמה - היצר יכבוש אותך ופיל אותך ברשתו.**

מכאן, שלהתמודד מול היצר צריכים דורון, תפילה ומלחמה.

סיפור נוסף ארע לפני כ-90 שנה: בשנת תרצ"ו השתוללה בארץ ישראל מגיפה של מחלת עיניים קשה. רבים מהילדים סבלו מעיניים נפוחות ולאחר זמן התעווררו לגמרי.

בירושלים היתה אישה אלמנה אשר לה בן מיוחד במינו, בשם בצלאל. יום אחד חזר בצלאל הביתה כשעיניו נפוחות, וכל סימני המחלה נראים על עיניו הטהורות... והוא כבר בקושי רואה. האם רצה לרופא, אשר אישר את החשד - אכן הילד חולה במחלה הקשה, ובימים הקרובים הוא צפוי להתעוור לגמרי, ואין לו מה לעשות כרגע.

שבורה ורצוצה יצאה האם עם בנה לכיוון קבר רחל אמנו, שם התייפחה בבכי יחד עם בנה. השניים ביקשו מהקב"ה שיחוס על העיניים של בצלאל הקטן בשביל שיזכה ללמוד תורה בעזרת עיניו, ולגדול בתורה.

ואז הבן, בצלאל, התחייב כי אם הקב"ה יפקח את עיניו והוא ימשיך לראות כאחד האדם - הוא מבטיח לנצל את מראה עיניו לעמל התורה הקדושה כל חייו.

שעה ארוכה בכה הילד, והוא שב וחזר על התחייבותו. השניים חזרו לביתם כשעיניהם נפוחות מדמעות.

בלילה בצלאל הלך לישון, והנה בבוקר - חש הוא כי עיניו נרפאו, והוא רואה בבירור כאחד האדם!

הוא רץ לבשר זאת לאימו האלמנה, ואכן הילד בצלאל הבריא לגמרי ומאותו היום קיים את נדרו אשר נדר, והקדיש את כל ימיו ללמוד התורה מתוך עמל ויגיעה עד שצמח לאחד מענקי הדור - **רבי בצלאל זולטי זצ"ל, רבה של ירושלים!**

[ישועה ונחמה']

"הצילנני נא מיד אחי מיד עשו" (לב, יב)

יש לדקדק למה כפל יעקב אבינו את תפילתו ואמר **"מיד אחי, מיד עשו"**, והרי לא היה לו עוד אח חוץ מעשיו, ואם היה אומר רק **"מיד עשו"** (או **"מיד אחי עשו"**) - כבר היתה תפילתו ברורה, ולמה הוצרך לומר ב' פעמים **"מיד אחי"**, ו**"מיד עשו"**? ופירש ה"בית הלוי", שהסכנה מהרשעים היא באחת משתי דרכים, או שהם בשלום ואהבה עמנו ואז יש לנו לפחד שלא נתקרב אליהם ונתקלקל מהם, או שהם לוחמים בנו ואז יש לנו לפחד מהצרות שהם רודפים אותנו, ובשעה שבא עשו לקראת יעקב אבינו, פחד יעקב שהוא לא ימלט מאחת משתי הסכנות, או שעשו ילחם עמו וירצה להורגו, או שעשו יתרצה לו וישוב לחיות עמו בשלום ואחוה כשני אחים, ועל שני האופנים הללו התפלל יעקב אבינו ואמר, **"מיד אחי"** - כנגד הסכנה שעשיו ינהג עמו בחביבות כאח אוהב, ו**"מיד עשו"** כנגד הסכנה שעשיו ינהג כעשיו ויבוא להורגו. (והגר"ז זצ"ל סיפר שה"בית הלוי" אמר כן בשעה שממשלת רוסיה הטיבו הרבה ליהודים, ודרשו רק דבר אחד שילמדו במוסדות של היהודים את השפה הרוסית שהוא חלק מהלימודים שלהם, וע"ז אמר ה'בית הלוי' שדווקא מזה צריך ליזהר, שכיון שהם מטיבים הרבה עם היהודים יש לחשוש שע"י השלום הזה הם יצליחו בגזרתם, והוסיף הגר"ז, שהיה זה סכנה גדולה ל'בית הלוי' לומר כן נגד הממשלה ואם היה נתפס היו אוסרים אותו על כך, אך ה'בית הלוי' שידע שזהו צורך השעה דיבר ללא מורא מהממשלה). וממה שהקדים יעקב והתפלל תחילה על סכנת **"אחי"**, נראה שהסכנה מקירוב ואהבה עם הרשעים היא סכנה יותר גדולה מסכנת המלחמה, שבשעה שישראל חיים באהבה עם הרשעים, עלולים ח"ו להתקלקל ולרדת לגמרי, וכמו שהוכח בגרמניה, כל זמן שהיהודים חיו בגטו, נפרדים מהגויים - הם שמרו תורה ומצוות, אבל ברגע שביטלו את הגטו התערבו היהודים עם הגויים ותוך זמן קצר התאזרחו שם ושכחו לגמרי מהדת. וכמו כן גם באמריקה מיליונים עזבו את דת ישראל בשעה שהתערבו שם בין הגויים, וכדי לשמור על דת ישראל מוכרחים אנו לחיות בפירוד גמור מהגויים ולא לחיות עמם באהבה וחיבה.

[הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א]

"ויהי לי שור וַחֲמֹר" (לב, ו) - כוחה של

התורה הקדושה - סיפורי חיזון

כשיעקב אבינו הגיע למלחמה עם עשו, הוא הציג לפניו שני דברים מפליאים, ואמר לו: **"ויהי לי שור וַחֲמֹר"**.

בפשטות היתה כוונת יעקב לומר לו שהוא בעל נכסים. אך הדבר תמוה, כי דבר זה עצמו הוא סיבה להילחם ביעקב, שהרי כל המלחמה של עשו היא בגלל שיעקב גנב את הברכה **"ויתן לך האלקים"** וגו', וכאן הוא בא ואומר לו - תדע לך שהברכה שאבינו ברך התקיימה?! הלא זה ירתיח ביותר את עשו. אלא הביאור הוא כך: בחז"ל מבואר כי **"שור"** - זה יוסף, כמו שנאמר **"בְּכֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ"**, ו**"חמור"** - זה יששכר, כנאמר **"יִשְׁשַׁכֵּר חֲמֹר גֵּרִם"**. ומה המעלה בזה? מבארים חז"ל כי יעקב אמר לעשו: לא כדאי לך להילחם בי, כי יש לי שני ילדים שמיוחדים מאוד בעמל התורה:

יוסף - שהיה לומד עם אביו, ויששכר - שהיה השבט של עמלי התורה, ומזה כדאי לך להיזהר, כי לא תוכל לי בגללם, כי התורה היא זאת שמגינה ומצילה, ובכוחה להציל את האדם מכל מיני פורענויות.

ומצינו לאורך הדורות שהתורה הגנה על עם ישראל והצילה אותם בזמנים הכי קשים ומן הגזירות הנוראות ביותר.

פעם התבטא ה**"חזון איש"** זצ"ל, שכל זמן שרבי ברוך בער מקמניץ ורבי שמעון שקאפ היו בחיים, הצורך הנאצי לא יכול היה לפגוע בעם ישראל, כי הם עמלו בתורה ללא גבול. כל הרחמים שיש בעולם באים מכוח התורה, וע"י כח התורה מרחמים על האדם שתתקבלנה תפילותיו (שפת אמת' תחילת בראשית).

ובספר **"דרכי מוסר"** (לר"י ניימן) סיפר שלבעל ה'מחצית השקל' היו שלושה בנים, אחד היה מיוחד בכח התורה, השני בכח התפילה והשלישי היה עשיר שתמך רבות בעניים.

פעם חלה אחד מיוצאי חלציו של ה'מחצית השקל', וביקש משלושת בניו שיעשו בשביל אותו ילד מעבר לכוחם בשביל שיבריא, ואכן עשו כן, ולבסוף הילד הבריא.

אמר ה'מחצית השקל' שמה שהכריע את הכף היה כח התורה. כי אמנם הצדקה והתפילה חשובים לאין ערוך, אך כשיש גם תורה - התפילות והצדקות מועילות יותר, כי הכל מצליח מכוחה של תורה, ובמקום שיש תורה - כל האזור ניצול מסכנות ופגעים רעים, והתורה מבטלת גזירות קשות! **סיפור רבי שלום שבדרון זצ"ל**, כי בתחילת ימי מלחמת העולם השניה, בעיר וינה שבאוסטריה, הגיעה אישה לרבי יעקב טייטלבוים זצ"ל, וסיפרה לו בבכי שלפני שבועיים, תקופה קצרה לאחר שהיטלר ימח שמו כבש את אוסטריה, נעלם ממנה בנה יחידה ואין היא יודעת להיכן נעלם.

אמר לה רבי יעקב: מקובלנו מרבתינו 'כל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ', אם תבטיחי שְׁכַּשְׁמִיץ אבן - הוא יתמסר ללימוד התורה, את תמצאי אותו מיד. ענתה האישה: ברור שכך אעשה, אם זו הדרך למוצאו חי. מיד אמר לה רבי יעקב: צאי וחפשי אותו, וכיוון שקיבלת בשבילו עול תורה - בוודאי תמצאי אותו.

מיד יצאה מביתו של רבי יעקב, וכעבור שעה חזרה עם הילד! כיצד קרה הדבר? מיד לאחר שיצאה - היא לא חשבה פעמיים, פנתה לתחנת המשטרה והחלה לצעוק: **"תנו לי את הילד שלי!"** הקציץ אחראי התפרץ כנגדה וניסה להדוף אותה, אך היא המשיכה בצעקות רמות: **"תנו לי מיד את בני!"** לפתע הקציץ שינה את עורו ושאלה לשם הילד, ולאחר דקה יצא כשבנה לצדו, ואמר לה: **'הנה קחי אותו'**.

מיד הלכה לרב טייטלבוים, ובהמלצתו הבריחה את הבן לארץ, שם נתעלה לאחד ממרביצי התורה, וניצל מהשוואה האיומה.

”וַתִּמַּת דְּבַרָּה מִיִּנְקַת רַבָּקָה, וַתִּקְבֵּר מִתַּחַת לְבַיִת אֵל תַּחַת הָאֵלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלּוֹן בְּכוֹת” (לה, ח) – דבורה מינקת רבקה

- דבורה היתה בתו של עוז, בנו הבכור של נחור (ספר הישר, חיי שרה), ויש אומרים שהיתה אשת בתואל והיא אימה של רבקה (מדרש אגדה), ונמצא לפי זה שדבורה היתה אשתו של בתואל וגם הבת של אחיו עוז.
- דבורה היתה מלמדת ומחנכת את רבקה לדרכים ישרות בעת שהיתה רבקה ילדה קטנה (יונתן בן עוזיאל), ולימים אף היתה אומנת ומסייעת לנשותיו של יעקב אבינו בגידול השבטים. וכשהתבגרה דבורה והגיעה לגיל זקנה ושיבה, החזיק אותה יעקב בביתו ודאג לכל מחסורה לאות הוקרה וכבוד (רמב"ן, וישלח). היא היתה אישה חכמה מאוד, ויעקב ובניו כיבדו אותה כאילו היתה אימם ממש (אברבנאל).
- דבורה הניקה את רבקה בהיותה תינוקת, וגם לאחר שנים רבות הניקה את יעקב ועשו, היות שהיה קשה לרבקה להניק שני תאומים למשך עשרים וארבעה חודשים כנהוג בימי קדם (ליבי ער לרבי ניסים דין, תולדות).
- כיוון שנגזר על דבורה למות ולהיקבר בבית א-ל, והרי רגליו של אדם ערבות לו, לכן נתן ה' בדעתה של רבקה לשלוח דווקא את דבורה אל יעקב להודיעו שישוב לבית הוריו ובהיותה בדרך עם יעקב ובניו בבית א-ל נפטרה ונקברה שם (אור עולם לרמ"ד וואל, וישלח).
- יעקב אבינו לא העמיד מצבה על מקום קבורתה של דבורה, היות שבניה לא היו הגונים וטובים, וחשש יעקב שיזכורה לרעה בעבור ילדיה, לכן לא פירסם ולא הבליט את מקום קבורתה (תורת יעקב לרבי יעקב פראגר, דרוש נח).
- נאמר אצל דבורה הנביאה (שופטים ד, ה): ”וְהָיָא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמַר דְּבוֹרָה... וַיַּעַל אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁפָּט”. אותה המקום נקרא בשם ”תומר דבורה” מפני ששם היה מקום קבורת דבורה מינקת רבקה, ובו בחרה דבורה הנביאה לשפוט את ישראל (אברבנאל).
- בו ביום שנפטרה דבורה מינקת רבקה נפטרה גם רבקה אימנו, וסימן ורמז לדבר תמצא כי המילים: ”מִנְקַת רַבָּקָה” (עם הכולל) עולות בגימטריה כמניין המילים: ”אף רבקה מתה בו ביום” (רבנו אפרים).

”וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב” (לב, כח)

מסופר על המלבי"ם (רבי מאיר לייבוש בן יחיאל מיכל) שפעם בא אליו מחבר אחד, שביקש ממנו ”הסכמה” על ספר חדש. נטל המלבי"ם את הספר לידו, וככל שעייין בו מצא שאינו אלא העתקה משובשת של דברי מחברים שונים, ועל כן ראוי לו לספר שיגנוז. עם זאת נבון המלבי"ם מאוד, כי מחבר הספר ישב מולו ועקב אחר תגובותיו בשעת העיון. לבסוף שאל המלבי"ם את אורחו: איזה שם אתה מתכוון לתת לספר זה? כיון ששמי יעקב, השיב המחבר, החלטתי לקרא לספר: ”וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב”. שם מצוין, קרא המלבי"ם בנימה של התפעלות, בחרת שם יוצא מן הכלל לספר. מדוע מתפעל כבוד הרב משם הספר? שאל המחבר, ועיניו הבריקו מהתרגשות לשמע דברי הגאון. השיב לו המלבי"ם: כיוון שאף בתורה בפרשת וישלח, מצינו ”וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב” ולא כתוב שם מה אמר... [”דורש טוב” עמ' 360]

”וַיֹּוֹתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ” (לב, כה)

פעם בא עני לפני האדמו"ר ה ”דברי חיים” מצאנז זצ"ל וסיפר לו שהבת שלו עומדת להינשא ואין בידו כסף להוצאות החתונה. נתן לו הצדיק מכתב המלצה ושלחו לאחד הגבירים, ובין השורות ציין הצדיק סכום מדוייק שמבקש מהגביר לתת לאותו העני. נסע העני אל אותו הגביר, וכשנכנס לביתו נתן לו הגביר שלום ושאל למבוקשו. הראה לו העני את מכתבו של האדמו"ר ה”דברי חיים” זצ"ל. והנה, כאשר ראה הגביר שהצדיק דורש ממנו סכום מסויים, התחיל להתווכח עם העני בטענה שהסכום גדול מדי והוא מוכן לתת לו פחות מזה, אבל העני התעקש על הסכום הנקוב. כך התווכחו ביניהם עד שלבסוף יצא העני מבית הגביר בידים ריקות. חזר העני אל האדמו"ר, והוא נתן לו מכתב שני לגביר אחר שיעזור לו. כשהגיע אל ביתו קיבלו הגביר בפנים מאירות, וכשראה את דרישת הצדיק נתן לו מיד את כל הסכום בשמחה רבה. לימים, כשנסע הגביר הראשון להסתופף בצל האדמו"ר ה”דברי חיים” זצ"ל, הוכיחו הצדיק ואמר לו: ”הנה כתוב בפרשת וישלח: וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוֹ, ופירש רש"י שהוא היה שרו של עשו, ואילו בפרשת וישב כתוב: וַיִּמְצְאֵהוּ אִישׁ, ושם פירש רש"י שהוא גבריאל המלאך. ולכאורה מניין לו לרש"י להסביר כך? אלא התשובה היא שכאשר אדם מתווכח ואינו עוזר לזולתו - הרי זו דרכו של עשו הרשע, ומאידיך כאשר האדם ניגש ושואל: מה תבקש? - אות הוא שזה מלאך קדוש!”

”וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֶל יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית אֱ-ל וְשֵׁב שָׁם, וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֱ-ל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבְרִיחְךָ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אָחִיךָ” (לה, א)

רש"י הקדוש כתב בביאורו לפסוק זה: ”קוּם עֲלֵה” - לפי שאיחרת בדרך נענשת ובא לך זאת מבתך! כלומר, בזה רמז הקב"ה ליעקב, שכל הצער שנגרם לו במעשה דינה, שנחטפה בידי שכם בן חמור, היה מפני שאיחר לקיים את נדרו שנדר בעת בריחתו מעשו, להקים מזבח לה' בבית א-ל, ונתעכב בדרך ללא צורך קרוב לשנתיים, ולכן אמר לו שימהר לעלות לבית א-ל לקיים ולשלם שם את נדרו. וכתב רבנו ה'בן איש חי' זצ"ל: מזה ייקח האדם מוסר גדול לעצמו, שאם יעקב אבינו עליו השלום, שהוא המובחר שבאבות, נענש כל כך על איחור הנדר שנדר בפיו ולא עמדה לו צדקותו להצילו מן העונש, אם כן, כל שכן וקל וחומר שאר בני האדם, כמה צריכים להישמר ולהיזהר בעניינים אלה, שלא יקלו בדיבורם לנדור נדרים ללא הבחנה ולבסוף יתמהמהו מלקיימם! ועל כך הזהיר שלמה המלך עליו השלום בחכמתו ואמר (קהלת ה, א-ה): ”אֵל תְּבַהֵל עַל פִּיד, וְלִבְךָ אַל יִמְהַר לְהוֹצִיא דָבָר לְפָנֵי הָאֱלֹקִים, כִּי הָאֱלֹקִים בְּשִׁמְיָם וְאַתָּה עַל הָאָרֶץ, עַל כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעֻטִּים. כְּאֲשֶׁר תִּדְרֹךְ נִדְרֵי לְאֱלֹקִים אֵל תֵּאָחֵד לְשִׁלְמוֹ... אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיד לְחִטְיָא אֶת בְּשָׂרְךָ, וְאֵל תֵּאָמֵר לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שָׁגָגָה הָיָא”. הבה נשמור פינו ולשונונו מנדרים ושבועות לטוב לנו כל הימים.

”וַיִּטְמַן אֶתֶּם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֲלֹהָ אֲשֶׁר עִם שְׁכֵם” (לה, ד) - מדוע הכותים רצו להרוג את רבי ישמעאל בן רבי יוסי?

מובא במדרש (רבה פ"א ג) על רבי ישמעאל בן רבי יוסי שעלה להתפלל בירושלים, עבר ליד הר גריזים, וראה אותו שומרני אחד. אמר לו: להיכן אתה הולך? אמר לו: הולך אני להתפלל בירושלים. אמר לו: ולא טוב לך להתפלל אצלנו בהר גריזים שהוא מבורך, ולא ירושלים - שהוא מקום אשפה! אמר לו רבי ישמעאל: אומר לך למה אתם דומים, לכלב שהיה להוט אחר הנבלה. לפי שאתם יודעים שעבודה זרה טמונה תחת ההר, לפיכך אתם להוטים אחריו. אמרו על רבי ישמעאל: מאחר שזה יודע שעבודה זרה טמונה שם - וודאי ייקחנה. ונתייעצו עליו להרגו. קם רבי ישמעאל וברח בלילה. ובירושלמי (ע"ז פ"ה הלכה ד) מופיע שרבי ישמעאל בן רבי יוסי הלך לעיר של כותים, והגיעו כותים לפניו. אמר להם: בואו ואראה לכם שאינכם עובדים להר גריזים, אלא לצלם שתחתיו. כדכתיב "וַיִּטְמַן אֶתֶּם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֲלֹהָ אֲשֶׁר עִם שְׁכֵם". שמע רבי יוסי שהיו מדברים זה עם זה ואמרו: נקום מחר ונסדר ונרים את הקוצים מכאן. והבין שדעתם להרוג על אשר גילה את המסתוריים שלהם. השכים בוקר ויצא והלך משם.

”וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב... וְלָקַחַת מִנְחָתִי מִיָּדַי פִּי עַל פֶּן רְאִיתִי פְּנִיךָ...” (לג, י) - למי הכבוד?

המעשה שלפנינו ארע ביום שבו ארעו בארצנו הפגנות רבות, ובעקבותיהן צירי התנועה המרכזיים היו חסומים. במרכז שמחות ידוע בעיר בני ברק ישנם שני אולמות צמודים, ובשניהם נערכו חתונות באותו ערב. התזמורת שהוזמנה לאולם האחד הגיעה בזמן, אך אנשי התזמורת שהזמנו לאולם השני נתקעו בפקק והודיעו למחותנים שאין שום סכוי שיוכלו להגיע לשמחת החתונה... כששמע על כך החתן מהאולם הסמוך, נגע הדבר מאוד ללבו, והבזיק במחו רעיון פשוט ונפלא: את הרמקולים באולם שלו יחברו למערכת ההגברה שבאולם הצמוד, וכך ישמעו בעצמה כל שירי התזמורת גם באולם השני... כך אכן עשו, ובסיעתא דשמיא השימחה בשני האולמות היתה רבה. משתתפי שתי החתונות רקדו לקול אותם צלילים ואותם שירים. השמחה הגדולה הגיעה לשיאה כאשר נכנס אחד מגדולי ראשי הישיבות בדורנו לאולם שבו נוגנה התזמורת. התזמורת פצחה מיד בנגון המקובל "ימים על ימי מלך תוסף שנותיו כמו דר ודר"... ומה התרחש באותם רגעים באולם הסמוך? לשם לא נכנס ראש ישיבה, אך בדיוק באותו רגע נכנס לשם דוד זקן של החתן. כשהתחילה שירת "ימים", באפן טבעי הפנו הבחורים המשמחים את מבטם לכניסת האולם, וכאשר הבחינו בזקן רצו לעברו בשמחה, רקדו ופזזו סביבו בכל עוז... כל המשמחים שרו "לכבוד" הזקן שעמד במרכז המעגל, והשמחה גדלה עד לב השמים... כלם הבינו שהתזמורת לא התחילה לשיר "ימים" לשיש ההוא, אלא לגדול שנכנס לאולם הסמוך, אך היה אחד בלבד שלא שם לב לכך - הלא הוא הדוד הזקן, שהיה בטוח שהכבוד הגדול מִכֵּן אֶךְ וּרְק עֵבֹוּר... את גודל התרגשותו של הזקן לא ניתן לתאר במלים. מעיניו נשרו דמעות של שמחה ואושר... הסיפור לא תם בכך. התברר שלטעות המשעשעת הזו היתה השלכה רצינית... הנה אותו דוד הכין מעטפה עם 500 ש"ח, מתנה לחתן. "עתה", אמר האיש הנרגש בלב, "לאחר שזכיתי לכבוד כה רב, אתן לאחיני היקר סכום גבוה פי עשרה! הוא הכניס למעטפה צ'ק על סך 5,000 ש"ח והעניקה לחתן בסוף הארוע. עכשו בא החתן ושואל: האם מותר לי להשאיר את הכסף בידי או שמא עלי להשיבו לדוד הזקן, כי נתן לי מחמת טעותו של הדוד, שסבר שה"ימים" נגן לכבודו?

תשובה: נראה שאין להחשיב את מתנתו של הדוד ל"מתנה בטעות", כי אכן העניקו לו כבוד גדול, והחתן וחבריו באמת התכוונו לכבדו ולרקוד לפניו, ובלבם היתה כוונה אמיתית לשמחו. והדוד אכן הפיק מכך הנאה וקורת רוח מרובה, ומחמת שביעות רצונו הרבה החליט להעניק מתנה מכובדת לחתן. והאמת היא, שלאף אחד לא היתה כוונה לגנוב את דעתו של הזקן, ובטח לא להוציא ממנו את המתנה במרמה, אלא ההשגחה סובבה שהוא יקבל את הכבוד והחתן יזכה במתנה הגדולה בסיעתא דשמיא, שכן ההתרחשות כולה היא רצף של ארועים בלתי צפויים לחלוטין: ראשית כל, ההפגנות שבעקבותיהן נחסמו הכבישים וממילא התזמורת לא הגיעה, ולאחר מכן הרעיון לחבר את הרמקולים באופן שישמעו נגוני התזמורת גם באולם הסמוך, ובדיוק כאשר נכנס ראש הישיבה לאולם הראשון והתחילו לשיר לכבודו "ימים", בתזמון מדהים נכנס לאולם השני באותו רגע הדוד הזקן, והבחורים החליטו פתאום לרקוד ולזמר לכבודו... בסיעתא דשמיא מופלאה סובבו מהשמים שהדוד יזכה בכבוד הגדול והחתן יזכה במתנה הגדולה. לסיכום: החתן רשאי להשאיר את מתנת הדוד הזקן בידו.

**ברכת התורה
רוח ברינה**

”לְאָדָם מַעֲרַבֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן” (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דויד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוזה בת שמשון מרים בת עזיזה: כותן בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה

להצלחת: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, ועל, מיכל שרה בני פאולה בנימין בן צילה.
זיווג הגון: זוהבה בת אטו:גימי שמואל בן אסתר:נעמה בת אסתר:יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת ירבה: עדינה בת שמחה: לאה רחל בת איריס: בתיה בת אסתר

לרפואת: הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עזיזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט עודד בן תמר: גולן בן דינה אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אילה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת נארה: רות בת לינה: נורית בת רחל לימור הודיה, ושירנה בבית תורן יפה

לזרע של קימא: יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752
או במייל: Ronbarina@gmail.com
כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 47209
מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102